

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

Aan de voorzitter van de commissie Samenleving

Datum

24 maart 2026

Onderwerp

Beantwoording technische vragen inzake verordening maatschappelijke ondersteuning
(nieuwe eigen bijdrage systematiek maatschappelijke opvang)

Geachte voorzitter,

Hierbij ontvangt u de beantwoording op technische vragen die gesteld zijn bij de voorgenomen nieuwe eigenbijdragesystematiek maatschappelijke opvang. Aanvullend op de beantwoording nodigen we de commissie graag uit voor een inloopsessie waar verdere vragen beantwoord kunnen worden.

ChristenUnie/ SGP

1. *Kan het college helder uiteenzetten wat de huidige tarieven zijn voor de verschillende soorten maatschappelijke opvang?*

Voor een overzicht zie het document in de bijlage.

2. *Kan duidelijk aangegeven worden wat verstaan wordt onder algemene voorziening en wat onder maatwerkvoorziening? Er staat in de tabel op pagina 2 van de raadsmededeling alleen maar "voorbeelden", maar kunnen alle soorten voorzieningen waarvoor een eigen bijdrage geldt of gaat gelden inzichtelijk gemaakt worden?*

In de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) zijn definities opgenomen voor een algemene en een maatwerkvoorziening. Een algemene voorziening is gedefinieerd als "aanbod van diensten of activiteiten dat zonder voorafgaand Wmo-onderzoek of met een beperkte beoordeling, toegankelijk is en is gericht op maatschappelijke ondersteuning". De definitie van een maatwerkvoorziening is "een op behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van zorg en diensten, hulpmiddelen, woningaanpassing en andere maatregelen ten behoeve van onder andere de zelfredzaamheid en participatie"¹. Aan een maatwerkvoorziening is een Wmo-onderzoek vooraf gegaan, een cliënt ontvangt een toekenningsbeschikking.

In de bijlage is terug te zien voor welke voorzieningen wel of geen eigen bijdrage geldt in de huidige situatie en de toekomstige situatie.

¹ [§ 1 Wet maatschappelijke ondersteuning 2015](#)

Ons kenmerk

OCW/11031928

RIS325046

Contactpersoon

Jet Huugen

Dienst

Dienst Onderwijs, Cultuur en Welzijn

Afdeling

OCW Stad en Bestuur

Telefoonnummer

14070

E-mailadres

jet.huugen@denhaag.nl

3. *De bedragen zijn geënt op basishuur + Nibud-bedragen voor gas, water, licht en voeding. De huur voor een woning is echter niet gelijk te trekken met “huur” voor een plek in een opvang met bijvoorbeeld 6 anderen op een kamer. Kan het college aangeven of er nagedacht is over een getrapte eigen bijdrage?*

Op het moment zijn er verschillende eigen bijdragen per locaties. Dit kan in de praktijk het effect hebben dat er een getrapte eigen bijdrage is. Iemand kan namelijk vanuit een locatie waar €2,- per nacht wordt gevraagd, doorstromen naar een opvang waar een hogere eigen bijdrage gevraagd kan worden, bijvoorbeeld 70% van het inkomen terwijl de plek met de hogere eigen bijdrage een meer passende plek is.

In het Beleidskader ‘Den Haag geeft thuis’ ([RIS316085](#)) opgenomen dat een gebrek aan voorzieningen zoals een eigen keuken en badkamer of een passendere plek, maar met een hogere eigen bijdrage of zelfstandige huur, voor sommige mensen een reden is om bepaald aanbod te weigeren. We willen juist voorkomen dat mensen niet doorstromen naar een meer passende plek omwille van een hogere eigen bijdrage. Hierom is er gekozen voor één vaste eigen bijdrage (opgebouwd uit componenten) bij maatwerkvoorzieningen. Het uitgangspunt is dat in alle gevallen mensen genoeg geld overhouden om van te leven.

4. *Wat bedoelt het college precies met wederkerigheid? In hoeverre wordt in die wederkerigheid rekening gehouden met de verschillende soorten opvang, de mate van zelfstandigheid/afhankelijkheid etc?*

Met wederkerigheid wordt bedoeld dat mensen die gebruik maken van de maatschappelijke opvang ook zelf iets bijdragen aan deze opvang. Maatschappelijke opvang is geen langdurige oplossing, maar een tijdelijke voorziening om mensen weer op weg te helpen. Tegelijkertijd nemen de kosten voor deze vorm van ondersteuning sterk toe. Door een eigen bijdrage te vragen, kan de gemeente ervoor zorgen dat de opvang nu én in de toekomst beschikbaar blijft voor iedereen die deze nodig heeft.

In die wederkerigheid wordt zeker rekening gehouden met verschillende soorten opvang en de mate van zelfstandigheid/ afhankelijkheid. Een aantal locaties zijn vrijgesteld van de eigen bijdrage, omdat de verwachting is dat het vragen van de eigen bijdrage mogelijk het gebruik van de voorziening verhindert. Ook gaf een aanbieder in het participatietraject aan dat niet in iedere situatie wederkerigheid van iemand verwacht kan worden. Hier is rekening mee gehouden.

Op locaties waar mensen in een meer stabiele situatie verkeren, kan over het algemeen wel wederkerigheid van iemand verwacht worden en wordt dan ook een eigen bijdrage gevraagd. Echter kan het in een individuele situatie noodzakelijk zijn om iemand vrij te stellen van de eigen bijdrage.

5. *Is een systeem als het huurpunten-systeem niet inzichtelijker, transparanter en eerlijker?*

Een huurpuntensysteem heeft als effect dat de eigen bijdrage niet alleen per locatie kan verschillen, maar ook per kamer binnen een locatie. Dit heeft als gevolg dat er wederom een complex overzicht van verschillende eigen bijdragen ontstaat.

De onduidelijkheid en frustratie die mensen nu ervaren in de eigen bijdrage systematiek voor maatschappelijke opvang wordt mogelijk niet weggenomen doordat er een veelheid aan verschillende eigen bijdrages bestaat wat kan leiden tot onoverzichtelijkheid.

Daarnaast verandert de eigen bijdrage mogelijk ook bij interne verhuizingen terwijl er geen verschil is in het type opvang en ondersteuning wat aangeboden wordt.

Daarnaast staat in het Beleidskader 'Den Haag geeft thuis' ([RIS316085](#)) opgenomen dat een gebrek aan voorzieningen zoals een eigen keuken en badkamer of een passendere plek, maar met een hogere eigen bijdrage of zelfstandige huur, voor sommige mensen een reden is om bepaald aanbod te weigeren. Door de eigen bijdrage sterk te laten differentiëren bestaat het risico dat dit signaal vaker voor zal komen.

Daarnaast verhoogt dit scenario de werkdruk op de uitvoering van de eigen bijdrage systematiek. Het dak- en thuislozenloket moet namelijk niet alleen bij verhuizingen naar een nieuwe locatie, maar ook bij interne verhuizingen een nieuwe beschikking opstellen en delen met de persoon die gebruik maakt van maatschappelijke opvang. Daarnaast moet de aanbieders iedere interne verhuizing doorgeven, wat administratieve last vergroot.

6. *Door eigen bijdrage van alle soorten opvang gelijk te trekken is er bij organisaties minder de incentive om de omslag naar Wonen Eerst te maken. Hoe zorgen we ervoor dat de invoering van 1 tarief dit niet blokkeert?*

Zoals in de commissiebrief bij de voortgangsrapportage 2024 Aanpak dakloosheid 2023-2030 'Dan Haag geeft thuis' ([RIS322995](#)) is aangegeven zijn we de weg naar 'wonen eerst' ingeslagen. Echter laten landelijk en lokale cijfers zien dat dak- en thuisloosheid een toenemend probleem is. Het aantal mensen dat een beroep doet op ondersteuning of op opvang van de gemeente en het aantal kwetsbare gezinnen en jongeren is toegenomen. In tijden van woningnood en stijgende dakloosheid hebben we toch de keuze gemaakt om de opvang uit te breiden. Tegelijkertijd werken we gestaag door aan het realiseren van de doelstelling 'wonen eerst' met de partners in de stad, de regio en de woonsector. We investeren in preventie, het samenbrengen van partners, het realiseren van oplossingen in de regio, het beter stroomlijnen van onze dienstverlening en het realiseren van creatieve woonoplossingen en goede en passende opvang.

Ook mét het vragen van een eigen bijdrage is het realiseren van opvang duurder dan het realiseren van 'wonen eerst'. Wonen eerst realiseren blijft dan ook het uitgangspunt. Echter geven inkomsten uit een eigen bijdrage de gemeente iets meer ruimte om te investeren in bovenstaande maatregelen.

D66

1. *De eigen bijdragen wordt niet geïnd bij de maatwerkvoorziening nachtopvang. Valt de huidige opvang Perspectiva en de nu en in de nabije toekomst op te tuigen nacht- en dagopvang voor arbeidsmigranten ook onder deze maatwerkvoorziening waar geen eigen bijdrage voor wordt geïnd*

Nee, Perspektywa en de opvang n.a.v. [RIS324508](#) vallen onder de algemene voorzieningen. Voor deze voorzieningen wordt geen eigen bijdrage betaald.

PvdA

Algemeen

1. *Ik mis een duidelijk 'was - wordt' overzicht - de brief geeft geen duidelijk inzicht in hoeveel eigen bijdrage er nu gevraagd wordt voor de verschillende vormen van maatschappelijke opvang, en wat er verandert. Kunnen wij dat overzicht krijgen of daar meer inzicht in krijgen?*

Voor een overzicht zie het document in de bijlage.

- a. *Kan het college preciezer uitsplitsen wat onder algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen valt? Waar valt bijvoorbeeld hotelopvang onder?*

Dit is terug te zien in het overzicht in de bijlage.

- b. *Nachtopvang staat bij de maatwerkvoorzieningen, er wordt gesteld “Zo betaalt men in de nachtopvang al jaren € 2,- per nacht zonder dat dit bedrag geïndexeerd is,” en verderop in de brief staat: “voor de nachtopvang wordt geen eigen bijdrage gevraagd.” Ter dubbele check: het klopt dus dat er in de nieuwe systematiek geen eigen bijdrage wordt gevraagd voor nachtopvang?*

Dat klopt, in de nieuwe systematiek wordt er geen eigen bijdrage voor de nachtopvang gevraagd.

- c. *Ter dubbele check: de Permanente Winteropvang staat bij algemene voorzieningen. Het klopt dus dat hier in de nieuwe systematiek dus geen eigen bijdrage voor wordt gevraagd?*

Dat klopt, voor de permanente winteropvang wordt in de nieuwe systematiek geen eigen bijdrage gevraagd.

2. *Op pagina 5 staat “Sommige mensen gaan een lagere eigen bijdrage betalen, anderen een hogere.” In de paragraaf financiën staat: “De gemeente zal dus € 1,53 miljoen meer ontvangen dan in de huidige situatie.” Hoe verhoudt dit zich tot elkaar, hoe is het bedrag van €1,53 mln berekend?*

Er is een groep mensen die op dit moment geen eigen bijdrage betaalt. Deze mensen gaan in de nieuwe situatie wel betalen. In de bijlage is terug te zien dat dit gaat over:

- Alleenstaanden (waaronder jongeren) op een aantal locaties
- Alleenstaanden in hotels

Daarnaast zijn er een aantal locaties waar nu al wel een eigen bijdrage wordt gevraagd, maar waar dit bedrag hoger wordt, dit geldt voor:

- Alleenstaande mensen op een aantal locaties

De eigen bijdrage voor gezinsopvang wordt in de nieuwe systematiek lager dan dat ze nu is.

Dit bedrag is berekend door het bedrag wat Gemeente Den Haag int aan eigen bijdrage te vergelijken met het bedrag wat Gemeente Den Haag verwacht te innen met de nieuwe eigen bijdrage systematiek. Het bedrag wat de gemeente verwacht te innen is bepaald door het aantal plekken te vermenigvuldigen met de prijs voor de opvangplek.

Berekening bedragen

Over de zin: “Het bedrag per maand als bijdrage voor de opvang is opgebouwd uit de basishuur en de Nibud-bedragen voor gas, elektriciteit en water.”

3. *Wat wordt hier verstaan onder 'basishuur'? Gaat het hier om de 'minimum basishuur' die jaarlijks door het Rijk wordt vastgesteld?*²

Onder basishuur wordt verstaan: basishuur zoals bedoeld in artikel 16 van Wet op de huurtoeslag ([RIS324449](#)).

4. *Waar kan ik de Nibud-bedragen voor gas, elektriciteit en water vinden?*

[Kosten van energie en water | Nibud](#) (www.nibud.nl)³

5. *Klopt het dat deze bedragen gebaseerd zijn op iemand die een eigen woonruimte heeft? In hoeverre is dit meegenomen in de afweging om te komen tot de eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen, waar vaak geen sprake is van een eigen woonruimte?*

Het Nibud heeft cijfers van de gemiddelde uitgaven van huishoudens voor gas, water en elektriciteit. Het college beschouwt deze bedragen als realistische objectieve, verdedigbare en consistente onderbouwing te kunnen geven aan de opbouw van de componenten.

Nibud geeft aan dat het elektriciteitsverbruik vooral afhankelijk is van het aantal personen in huis. Ook het waterverbruik is afhankelijk van het aantal personen dat in een huis woont. Het bedrag voor gas is wel vooral afhankelijk van het type woning waarin iemand woont. Het aantal personen doet er voor gasverbruik minder toe. De bedragen gaan dus niet zozeer over of iemand een eigen woonruimte heeft, maar hoeveel personen er in een huishouden zijn en van welk type woning sprake is.

Hoewel de bedragen uitgaan van hoeveel personen die in een huis wonen of de grote van een huis heeft de gemeente wel gekeken of deze bedragen passend zijn om te vragen voor een opvangvoorziening. Zo is er in het selecteren rekening gehouden met het meest passende bedrag voor de situatie. Er is dus niet voor gekozen om de kosten van elektriciteit voor een vrijstaand huis te hanteren.

Om na te gaan of het bedrag voor opvang niet buiten proportie is, heeft het college het bedrag per maand voor opvang vergeleken met de gemiddelde huurprijs voor een kamer in Den Haag (€615)⁴. Het bedrag voor opvang is aanzienlijk lager (prijspeil 2026: €362).

Verder voldoet het bedrag aan het juridische kader vanuit de Wmo2015⁵.

Het gekozen bedrag voor opvang komt mogelijk niet volledig overeen met de realiteit in een opvang, maar is volgens het college niet uit proportie en voldoet aan de juridische kaders. Daarnaast is er bewust gekozen voor een versimpelde eigen bijdrage waarbij duidelijke en breed geaccepteerde normen aan ten grondslag liggen.

Over de zin: "Het bedrag per maand voor maaltijden is gebaseerd op de gemiddelde kosten voor voeding per dag voor een persoon tussen de 14 en 50 jaar oud volgens het Nibud."

² Over basishuur: <https://www.woonbond.nl/thema/huren-en-geld/basishuur/>

³ [Kosten van energie en water | Nibud](#)

6. *In hoeverre is er rekening mee gehouden als mensen geen gebruik maken van alle maaltijden door bijvoorbeeld school, werk of andere dagbesteding?*

Daar is in het voorstel nog geen rekening mee gehouden. Dit voorstel biedt namelijk kaders voor de eigen bijdrage systematiek. De precieze uitwerking hiervan zal moeten landen in werkinstructies.

Deze werkinstructies zullen tijdens de implementatie opgesteld worden. Deze zullen worden opgesteld binnen werkgroepen bestaande uit medewerkers van o.a. de gemeente, aanbieders en ervaringsdeskundigen.

Uiteraard wordt er dan ook rekening mee gehouden dat niet iedereen gebruik kan maken van alle maaltijden door bijvoorbeeld school, werk of andere dagbesteding. De werkgroepen zullen kijken naar verschillende oplossingen, zoals bijvoorbeeld lunchpakketten, en onderzoeken welke oplossingen passend zijn. Ook zal er gekeken worden naar hoe om te gaan met situaties waarin iemand structureel geen gebruik maakt van de maaltijdvoorziening. Het uitgangspunt is een werkwijze te creëren die voor iedereen werkt.

Jongeren

7. *In hoeverre is er in de berekening van de bedragen rekening mee gehouden dat jongeren een lagere uitkering krijgen en/of een lager minimumjeugdloon verdienen?*

Daar is in het voorstel niet expliciet rekening mee gehouden. Dit voorstel biedt namelijk kaders voor de eigen bijdrage systematiek. De precieze uitwerking hiervan zal moeten landen in werkinstructies en handelingskaders.

Zoals in de voortgangsrapportage 2024 aanpak dakloosheid 2023-2030 wordt gesteld ([RIS322995](#)) wordt er bij dak- en thuisloze jongeren standaard bij elke bijstandsaanvraag van een dakloze jongere gekeken of het nodig is om de bijstand te verhogen. Dit werd de afgelopen periode ook gedaan bij dak- en thuisloze jongeren die een Participatiewet-uitkering (hierna PW-uitkering) hebben.

In de nieuwe eigen bijdrage systematiek is het dan ook mogelijk om bij jongeren die jonger zijn dan 21 de bijstand te verhogen als dit nodig is. Zij ontvangen namelijk een lagere PW-uitkering. Jongeren die ouder zijn dan 21 ontvangen de reguliere PW-uitkering.

Het is in de nieuwe eigen bijdrage systematiek nooit de bedoeling dat een jongere te weinig geld overhoudt. Wanneer dit lijkt te gebeuren, kan er maatwerk toegepast worden zoals hierboven beschreven of door het toepassen van de hardheidsclausule.

Correctie op raadsmededeling ([RIS324450](#))

Per abuis zijn in het overwogen alternatief “Een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen zoals beschreven in het uitvoeringsbesluit Wmo2015” (pagina 5, [RIS324450](#)) foutieve bedragen opgenomen. Hier staat dat alleenstaanden of alleenstaande ouders na inning van de eigen bijdrage € 433,76 overhouden. Dit moet €491,17 zijn. Het bedrag wat gezinnen overhouden na het innen van de eigen bijdrage wordt aangepast van € 690,27 naar € 797,44. Volgens artikel 3.2 van het Uitvoeringsbesluit Wmo2015⁴ moet er namelijk, naast de zak- en kleedgeldnorm, aanvullend een bedrag overblijven wat gelijk is aan de standaardpremie gecorrigeerd met de zorgtoeslag.

⁴ [Artikel 3.20 Uitvoeringsbesluit Wmo 2015](#)

Gemeente Den Haag

Ons kenmerk
OCW/11031928

Door deze correctie is de verwachting dat gemeente Den Haag in dit overwogen alternatief 10 – 13% minder eigen bijdrage zou innen, dat is ongeveer 0,5 miljoen minder dan de eerder genoemde €5,27 miljoen. Dit is afhankelijk van de verhouding tussen alleenstaanden, alleenstaande ouders en gezinnen.

Deze correctie heeft geen invloed op het voorstel een vaste eigen bijdrage voor maatwerkvoorzieningen maatschappelijke opvang opgebouwd uit componenten te hanteren. De bezwaren, die aan het overwogen alternatief zijn verbonden, blijven namelijk bestaan.

Met vriendelijke groet,
de wethouder van Armoede, Inclusie, Zorg en Internationale Zaken
Mariëlle Vavier